

«Վոլիոս Նախագծային Ինստիտուտ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

*2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	2
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	3
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	4
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	6
1. Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ	6
2. Հիմնական գործունեությունը	6
3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը	6
4. Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ	10
5. Հիմնական միջոցներ	11
6. Տրված փոխառություններ	11
7. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	12
8. Դրամական միջոցներ	12
9. Սեփական կապիտալ	12
10. Վարկեր և փոխառություններ	12
11. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	13
12. Պահուստներ	13
13. Հասույթ, վաճառքի ինքնարժեք	13
14. Իրացման ծախսեր	13
15. Վարչական ծախսեր	14
16. Այլ եկամուտներ և ծախսեր	14
17. Ֆինանսական եկամուտներ և ծախսեր	14
18. Այլ օգուտ (կորուստ)	15
19. Շահութահարկ	15
20. Իրական արժեք և Ռիսկերի կառավարում	16
21. Պայմանականություններ	18
22. Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև	19
23. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր	19

ՖԻՆՍ ԱՈՒԴԻՏ ՓԲԸ

Հասցե՝ ք. Երևան, Պարոնյան 9 բն. 12

Էլ. հասցե՝ info@fins.am

Հեռ.՝ +374 60 525 025

FINS AUDIT CJSC

Address Yerevan, Paronyan str. 9 h. 12

Email info@fins.am

Phone +374 60 525 025

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Վոլիոս Նախագծային ինստիտուտ» Փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Վոլիոս Նախագծային ինստիտուտ» Փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, դրամական միջոցների հոսքերի և սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար համապարփակ ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Եթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Եթիկայի միջազգային կանոնադրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԵՄՍԻ կանոնագիրը), և պահպանել ենք եթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԵՄՍԻ կանոնների:

Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանքներ

«Վոլիոս Նախագծային ինստիտուտ» Փակ բաժնետիրական ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար աուդիտի չեն ենթարկվել, և մենք կարծիք չենք արտահայտում այդ ֆինանսական հաշվետվություններից քաղված համեմատական տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ղեկավարության և Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան ղեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը պատասխանատու է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, գերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամուռեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՆ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի յուրում՝

▶ հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:

▶ ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե ՀՆկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

▶ գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև դեկլարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

▶ եզրահանգում ենք դեկլարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել ՀՆկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել ՀՆկերության գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:

▶ գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

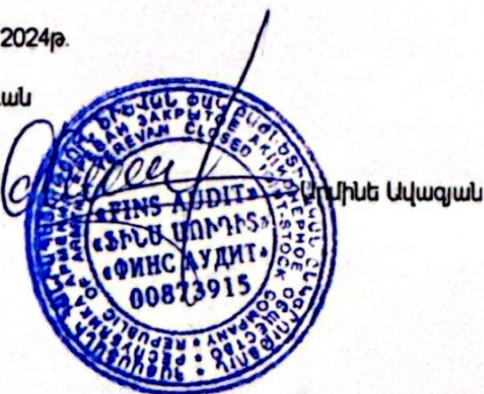
Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«ՖԻՆԱ ԱՌԻԴԻՏ» ՓԲԸ

1 հուլիսի, 2024թ.

ՀՀ, ք. Երևան

Տնօրեն

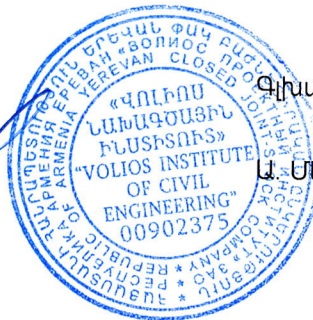

**Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

(հազար դրամ)	<u>Ծնթգ.</u>	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Հասույթ	13	1,252,860	1,595,741
Վաճառքի ինքնարժեք	13	(430,563)	(243,516)
Համախառն շահույթ (վնաս)		822,297	1,352,225
Իրացման ծախսեր	14	(79,279)	(53,276)
Վարչական ծախսեր	15	(136,314)	(102,610)
Այլ եկամուտ	16	496	14,936
Այլ ծախս	16	(56,553)	(20,843)
Ֆինանսական եկամուտ	17	437,207	705,774
Ֆինանսական ծախսեր	17	(646,924)	(856,345)
Այլ օգուտ (կորուստ)	18	(58,414)	532,295
Չուտ շահույթ նախքան հարկումը		282,516	1,572,156
Շահութահարկի գծով ծախս	19	(89,722)	(215,411)
Հաշվետու տարվա զուտ շահույթ		192,794	1,356,745
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		192,794	1,356,745

Տնօրեն՝

Ա. Շահինյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Ա. Սևոյան

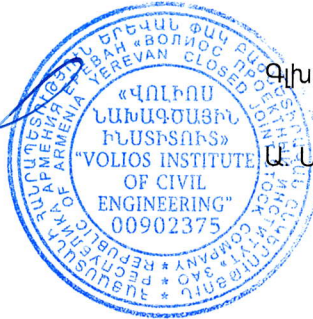

**Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

(հազար դրամ)	Կանոնադրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ (չձածկված վնաս)	Ընդամենը
2022թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1	2,464,661	2,464,662
Հայտարարագրված շահաբաժիններ	-	(3,714,964)	
Շարունակվող գործունեությունից զուտ շահույթ (վնաս)	-	1,356,745	1,356,745
2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1	106,442	106,443
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1	106,442	106,443
Հայտարարագրված շահաբաժիններ	-	(279,404)	(279,404)
Շարունակվող գործունեությունից զուտ շահույթ (վնաս)	-	192,794	192,794
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1	19,832	19,833

Տնօրեն՝

Ա. Շահինյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Ա. Մկոյան

**Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

(հազար դրամ)

	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Շահույթ տարվա համար	192,794	1,356,745
Ճշգրտումներ հետևյալ հոդվածների գծով		
Շահութահարկի գծով ծախս	89,722	215,411
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	6,382	10,445
Ֆինանսական ակտիվների պարտքային կորստի գծով պահուստին հատկացումներ	19,469	11,459
Չուտ ֆինանսական ծախս	209,717	150,571
Փոխարժեքային տարբերություններից եկամուտ և ծախսեր	58,414	(532,298)
Այլ եկամուտներ և ծախսեր	36,289	4,882
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները	<u>612,787</u>	<u>1,217,215</u>
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	(84,584)	76,453
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(52,469)	91,150
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր՝ նախքան շահութահարկ	<u>475,734</u>	<u>1,384,818</u>
Վճարված շահութահարկ	(217,106)	(183,496)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	<u>258,628</u>	<u>1,201,322</u>
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերումների գծով վճարներ	(22,924)	(5,745)
Փոխառությունների տրամադրումից մուտքեր (ելքեր)	401,586	5,815,798
Ստացված տոկոսներ	437,207	705,774
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	<u>815,869</u>	<u>6,515,827</u>

Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր

Վարկերից և փոխառություններից մուտքեր (ելքեր)	(86,394)	(3,232,692)
Վճարված տոկոսներ	(646,924)	(856,345)
Վճարված շահաբաժիններ	(279,404)	(3,714,964)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(1,012,722)	(7,804,001)

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ

Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	61,775	(86,852)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	(16)	(1,714)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	6,081	94,647
	67,840	6,081

Տնօրեն՝

Ա. Շահինյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Ա. Մկոյան

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

Կազմակերպության մասին

«Վոլիոս նախագծային ինստիտուտ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ Ընկերություն) ստեղծվել է 30.12.2016թ ստեղծված «Վոլիոս» ՓԲԸ անվանափոխության ճանապարհով:

Ընկերության կանոնադրությունը գրանցվել է ՀՀ Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից, գրանցման թիվ 282.120.940436, հարկային հաշվառման համարը՝ 00902375: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է ք. Երևան, Մովսես Խորենացի 33:

Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝

- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը
- Ընկերության տնօրենը:

2. Հիմնական գործունեությունը

Ընկերության հիմնական գործունեության տեսակներից է հանդիսանում Էներգետիկ կառույցների նախագծում, նախագծերի փորձաքննություն:

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ):

2.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը (դրամ): Այն հանդիսանում է նաև Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ի համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

3.1 Հիմնական միջոցներ

- (i) Ճանաչում և չափում

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը և ուղղակի աշխատուժի գծով

ծախսերը, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսերը, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսերը, գտնվելու տեղանքի վերականգնման ծախսերը և կապիտալացված փոխառության ծախսերը: Ձեռքբերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մասը, կապիտալացվում է որպես սարքավորման մաս:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, ապա այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղկացուցիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված շահույթը կամ վնասը որոշվում է՝ համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ, և ճանաչվում է զուտ հիմունքով այլ եկամուտ/այլ ծախս հոդվածում շահույթում կամ վնասում:

(ii) **Հետագա ծախսումներ**

Հիմնական միջոցների բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսերը ճանաչվում են միավորի հաշվեկշռային արժեքում, երբ հավանական է, որ Ընկերություն կհոսեն այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները, և դրա արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Փոխարինվող բաղկացուցիչի հաշվեկշռային արժեքն ապաճանաչվում է: Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում առաջանալուն պես:

(iii) **Մաշվածություն**

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործմանը պատրաստ լինելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործմանը պատրաստ լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Հիմնական միջոցների համար սահմանված օգտակար ծառայության ժամկետներն են՝

<i>շենքեր</i>	<i>20 տարի</i>
<i>սարքավորումներ</i>	<i>5 տարի</i>
<i>արտադրատնտեսական գույք</i>	<i>8 տարի</i>
<i>հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա</i>	<i>1 տարի</i>

3.2 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվի միավորը՝ որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան հաշվարկվում է այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում կիրառելով գծային մեթոդը:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>3-10 տարի</i>
<i>Այլ ոչ նյութական ակտիվներ</i>	<i>1-10 տարի</i>

Ոչ նյութական ակտիվն ապաճանաչվում է օտարման ժամանակ, կամ երբ օգտագործումից կամ օտարումից այլևս ապագա տնտեսական օգուտներ չեն ակնկալվում: Ոչ նյութական ակտիվի ապաճանաչումից առաջացած օգուտը կամ կորուստը ,որը չափվում է որպես օտարումից զուտ մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերություն, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ այդ ակտիվն ապաճանաչվում է:

3.3 Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար ֆունկցիոնալ արժույթից տարբերվող այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի

Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված՝ արտարժույթային շուկա ներում արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքով:

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը, սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով: Այն ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Փոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

3.4 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և հնարավոր իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Պաշարների հնարավոր իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «առաջին մուտք՝ առաջին ելք» ԱՄԼԵ բանաձևով: Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ ծրագրերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը որոշվում է դրանց կոնկրետ ծախսումների հստակ առանձնացման միջոցով:

Երբ պաշարները վաճառվում են, դրանց հաշվեկշռային արժեքը ճանաչվում է որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը:

3.5 Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները), և պարգևավճարները:

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց գեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելուց հետո:

3.6 Հասույթ

Ընկերությունը հասույթը պետք է չափի ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքը հաշվի է առնում Ընկերության կողմից տրամադրվող ցանկացած առևտրական գեղչերի, ժամկետից շուտ վճարման գեղչերի և քանակային զիջումների գումարները:

Ընկերությունը հասույթում պետք է ներառի ստացված կամ ստացվելիք տնտեսական օգուտների միայն այն համախառն ներհոսքը, որը պատկանում է Ընկերությանն պատկանող Ընկերությանը: Ընկերությանն պատկանող Ընկերությունը հասույթում չպետք է ներառի երրորդ անձանց անունից հավաքագրված բոլոր գումարները, օրինակ՝ վաճառքից հարկերը, ապրանքների և ծառայությունների գծով հարկերը և ավելացված արժեքի հարկը:

3.7 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությանն պատկանող Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Երբ ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է, Ընկերության պատկանող Ընկերությունը պետք է այն չափի գործարքի գնով (ներառյալ գործարքի հետ կապված ծախսումները):

3.7 Ակտիվների արժեզրկում

Արժեզրկումից կորուստը առաջանում է, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող գումարը: Ակտիվի փոխհատուցվող գումարը դրա իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է:

Իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումները, ակտիվի վաճառքից ստացվող գումարն է՝ իրագել և պատրաստակամ կողմերի միջև «անկախ կողմերի միջև գործարքում»՝ հանած օտարման ծախսումները:

Օգտագործման արժեքը ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքն է, որն ակնկալվում է ստանալ ակտիվից:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետք է գնահատի՝ առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի՝ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե առկա է որևէ այդպիսի հայտանիշ, ապա Ընկերությունը պետք է գնահատի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը: Եթե արժեզրկման որևէ հայտանիշ չկա, ապա անհրաժեշտ չէ գնահատել փոխհատուցվող գումարը:

Ընկերությունը արժեզրկումից կորուստը պետք է անմիջապես ճանաչի շահույթում կամ վնասում:
Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետք է գնահատի, թե առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի հնարավոր է, որ նախորդ ժամանակաշրջաններում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը այլևս գոյություն չունի կամ նվազել է:

Ընկերությունը արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը անմիջապես պետք է ճանաչի շահույթում կամ վնասում:

3.9 Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Ընկերության պատկանող Ընկերությունը ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար: Չեղյման դրույքը պետք է լինի այն դրույքը՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պահուստները պետք է վերանայվեն և ճշգրտվեն՝ ընթացիկ լավագույն գնահատականը արտացոլելու համար: Եթե այլևս հավանական չէ, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, ապա պահուստը պետք է հակադարձվի:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, բայց բացահայտվում են, երբ տնտեսական օգուտների մուտքը հավանական է համարվում:

Պայմանական պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում այն դեպքում, երբ հավանական է պարտավորությունը լուծելու համար տնտեսական օգուտների արտահոսք և այդ արտահոսքը կարող է իսկամտորեն գնահատվել: Դրանք բացահայտվում են այնքան ժամանակ, մինչև տնտեսական օգուտները մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հավանականությունը շատ փոքր է:

3.10 Շահութահարկ

Շահութահարկը ներառում է բոլոր ազգային և արտերկրյա հարկերը, որոնց հիմքում ընկած է հարկվող շահույթը:

Շահութահարկի գումարները բաղկացած են ընթացիկ հարկից և հետաձգված հարկից: Ընթացիկ հարկը ընթացիկ ժամանակաշրջանի կամ նախորդ ժամանակաշրջանների հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) գծով վճարման (փոխհատուցման) ենթակա շահութահարկի գումարն է: Հետաձգված հարկը ապագա ժամանակաշրջաններում վճարման կամ փոխհատուցման ենթակա շահութահարկի գումարն է, որը սովորաբար կազմակերպության կողմից իր ակտիվներն ու պարտավորությունները ընթացիկ հաշվեկշռային արժեքով փոխհատուցելու կամ մարելու արդյունք է, և տվյալ պահին չօգտագործված հարկային վնասները և հարկային զեղչերը հաջորդ ժամանակաշրջաններ տեղափոխելու հարկային հետևանք:

3.11 Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները տոկոսային և այլ ծախսումներն են, որոնք Ընկերությունը կրում է՝ կապված փոխառու միջոցների ստացման հետ:

Ընկերությունը բոլոր փոխառության ծախսումները պետք է ճանաչի որպես ծախս՝ շահույթում կամ վնասում՝ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք կատարվել են:

4. Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ

Գնահատումներ, ենթադրություններ և դատողություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է Ընկերության ղեկավարությունից կիրառել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն եկամուտների ու ծախսերի, ակտիվների, պարտավորությունների և կից բացահայտումների վրա, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների բացահայտումների վրա առանձին ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ: Գնահատումները և ենթադրությունները շարունակաբար վերլուծվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ներառյալ ապագա իրադարձությունների սպասումները, որոնք կարող են տեղի ունենալ որոշակի հանգամանքների պարագայում: Այս գնահատումների և ենթադրությունների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է հանգեցնել այնպիսի հետևանքների, որոնք կպահանջեն հետագայում ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումներ: Առավել էական ազդեցություն ունեցող գնահատումները և դատողությունները հետևյալն են.

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի և այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է իր ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման հայտանիշները: Ղեկավարությունը անհրաժեշտության դեպքում կիրառում է իր մասնագիտական դատողությունները՝ գնահատելու համար ցանկացած արժեզրկումից կորուստների գումարը:

Ղեկավարությունը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունները՝ հիմնվելով այն դիտարկելի տվյալների վրա, որոնք մատնանշում են գործընկերների վճարունակության մակարդակների բացասական փոփոխությունները, կամ ազգային կամ տեղական տնտեսական իրավիճակների փոփոխությունները, որոնք որևէ կերպ առնչվում են ակտիվների արժեզրկման հետ: Սեփական փորձից ելնելով՝ Ընկերությունը կիրառում է իր մասնագիտական դատողությունները ակտիվների վերաբերյալ դիտարկելի տեղեկատվության ճշգրտման համար՝ ընթացիկ իրավիճակը արտացոլելու նպատակով:

5. Հիմնական միջոցներ

(հազար դրամ)	Մեքենա - սարքավորումներ	Տնտեսական գույք, արտադրական գույք, այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
2022թ հունվարի 1-ի դրությամբ	58,013	11,995	70,008
Ավելացումներ	5,745	--	5,745
2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	63,758	11,995	75,753
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	63,758	11,995	75,753
Ավելացումներ	19,900	3,024	22,924
Օտարումներ, դուրս գրումներ	-	(7)	(7)
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	83,658	15,012	98,670
Կուտակված մաշվածություն			
2022թ հունվարի 1-ի դրությամբ	45,575	5,843	51,418
Տարվա ծախս	7,633	2,812	10,445
2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	53,208	8,655	61,863
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	53,208	8,655	61,863
Տարվա ծախս	5,321	1,061	6,382
Օտարումներ, դուրս գրումներ	-	(7)	(7)
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	58,529	9,709	68,238
Չուտ հաշվեկշռային արժեք			
2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,550	3,340	13,890
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,129	5,303	30,432

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ:

6. Տրված փոխառություններ

(հազար դրամ)	2023թ.	2022թ.
Ոչ ընթացիկ		
Երկարաժամկետ փոխառություններ	78,254	8,820,643
Ակնկալվող պարտքային կորստի պահուստ	(24,118)	-
	54,136	8,820,643
Ընթացիկ		
Երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների կարճաժամկետ մաս	8,496,190	-
	8,496,190	-
	8,550,326	8,820,643

7. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.	2022թ.
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	267,721	193,301
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(6,490)	(11,139)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	261,231	182,162
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	35,501	25,465
Այլ ընթացիկ դեբիտորական պարտքեր	50	-
	296,782	207,627

8. Դրամական միջոցներ

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.	2022թ.
Դրամական միջոցներ բանկային հաշիվներում	57,204	1,053
Կանխիկ դրամը դրամարկղում	10,636	5,028
	67,840	6,081

9. Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 1 հազար 33 դրամ (2022թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1 հազար 33 դրամ): Այն բաղկացած է 1,000 հատ հասարակ բաժնետոմսերից, որոնց անվանական արժեքը՝ 1 33 դրամ է (2022թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,000 հատ հասարակ բաժնետոմսերից, որոնց անվանական արժեքը 1 33 դրամ):

Բաժնետոմսերի քանանակների և անվանական արժեքների փոփոխությունները առ 31 դեկտեմբերի 2022թ. և 2023թ զրանցված չեն Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են բաժնետերերի միջև և լիովին վճարված են (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ Նույնպես):

10. Վարկեր և փոխառություններ

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.	2022թ.
Ոչ ընթացիկ		
Երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ	100,629	210,151
	100,629	210,151
Ընթացիկ		
Երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների կարճաժամկետ մաս	8,524,734	8,287,899
	8,524,734	8,287,899
	8,625,363	8,498,050

2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գործող վարկերի և փոխառությունների վերաբերյալ առկա է հետևյալ տեղեկատվությունը:

Փոխառության տեսակը	Չափման միավոր	2023թ.	2022թ.
Գրավով չապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	3,587,716	3,488,892
Գրավով չապահովված այլ փոխառություն	ԱՄՆ դոլար	4,937,018	4,799,008

Գրավով չապահովված այլ փոխառություն	ՀՀ դրամ	1,440	96,439
Գրավով չապահովված այլ փոխառություն	ՌԴ ռուբլի	99,189	113,711

11. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	2023թ.	2022թ.
Հազար դրամ		
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	131,306	86,878
Պարտքեր հարկերի եւ այլ պարտադիր վճարների գծով	94,066	246,793
Ստացված կանխավճարներ	20,880	83,057
Հատուցումներ աշխատակիցներին	8,578	10,865
Պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովության գծով	2,224	537
Այլ կրեդիտորական պարտք	2,896	1,637
	259,950	429,767

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: Ընկերությունը ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություն, որն ապահովում է բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարումը:

12. Պահուստներ

(հազար դրամ)	2023թ.	2022թ.
Վաստակած արձակուրդայինի գծով պահուստ	55,784	19,495
	55,784	19,495

13. Հասույթ, վաճառքի ինքնարժեք

Հասույթ	2023թ.	2022թ.
Հազար դրամ		
Ծառայությունների իրացումից	1,252,860	1,595,741
	1,252,860	1,595,741

Վաճառքի ինքնարժեք (հազար դրամ)	2023թ.	2022թ.
Ծառայությունների մատուցումից	430,563	243,516
	430,563	243,516

14. Իրացման ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Վարձակալության ծախսեր	78,238	49,480
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	911	350
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	53	38
Այլ	77	3,408
	79,279	53,276

15. Վարչական ծախսեր

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձ	67,997	30,635
Գործուղման և ներկայացուցչական	48,225	44,442
Գրասենյակային, կոմունալ	10,370	3,664
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	4,247	9,692
Բանկային, աուդիտորական և խորհրդատվական	3,121	13,508
Փոստի, հեռահաղորդակցության	418	350
Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	381	319
Այլ	1,555	0
	136,314	102,610

16. Այլ եկամուտներ և ծախսեր

<i>Այլ եկամուտ</i>	2023թ.	2022թ.
Հազար դրամ		
Այլ եկամուտներ	496	14,936
	496	14,936

<i>Այլ ծախս</i>	2023թ.	2022թ.
Հազար դրամ		
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	333	2,718
Արձակուրդայինի պահուստաֆոնդին հատկացում	36,289	4,879
Ֆինանսական ակտիվների պարտքային կորստի գծով պահուստ	19,469	11,459
Այլ ծախսեր	462	1,787
	56,553	20,843

17. Ֆինանսական եկամուտներ և ծախսեր

Ֆինանսական եկամուտ

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.	2022թ.
Տոկոսային եկամուտ տրված փոխառություններից	437,207	705,774
	437,207	705,774

Ֆինանսական ծախսեր

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.	2022թ.
Վարկերի և փոխառությունների գծով տոկոսային ծա	646,924	856,345
	646,924	856,345

18. Այլ օգուտ (կորուստ)

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.	2022թ.
Փոխարժեքային տարբերություններից եկամուտ	200,079	2,731,049
Փոխարժեքային տարբերություններից ծախս	(258,493)	(2,198,754)
	(58,414)	532,295

19. Շահութահարկ

Շահութահարկի գծով ծախսի հիմնական բաղադրիչներն են

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ շահութահարկ`		
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	(99,758)	(218,295)
Ջետաձգված հարկեր		
Ժամանակային տարբերությունների ծագում և հակադարձում	10,036	2,884
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	(89,722)	(215,411)

2023թ-ին և 2022թ-ին ընթացիկ հարկի կիրառելի դրույքաչափը կազմում է 18%:

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.	%	2022թ.	%
Չուտ շահույթ նախքան հարկումը	282,516		1,572,156	
Շահութահարկ` հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	(50,853)	(18.0)	(282,988)	(18.0)
Չնվազեցվող ծախսեր	(38,869)	(13.8)	67,577	4.3
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	(89,722)	(31.8)	(215,411)	(13.7)

Ջետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ և զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ համապատասխանաբար 2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն` նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ժամանակավոր տարբերությունների շարժը տարվա ընթացքում

Հազար դրամ	2022թ հունվարի1- ի դրությամբ	Եկամտում ճանաչված	2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Եկամտում ճանաչված	2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պահուստ	2,630	879	3,509	6,532	10,041
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր Տրված	-	2,005	2,005	(837)	1,168
փոխառություններ	-	-	-	4,341	4,341
Պաշարներ	-	-	-	-	-
Հիմնական միջոցներ	-	-	-	-	-
Չուտ հետաձգված հարկ	2,630	2,884	5,514	10,036	15,550

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվել են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց Ընկերությունը կկարողանա օգտագործել դրանցից ստացված օգուտները:

20. Իրական արժեք և Ռիսկերի կառավարում

Իրական արժեք

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին

Ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Ընկերությունը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- Պարտքային ռիսկ,
- Իրացվելիության ռիսկ,
- Շուկայական ռիսկ,

Ընկերության ղեկավարությունը իրականացնում է վերահսկողություն այդ ռիսկերից յուրաքանչյուրի գծով, որն ամփոփված է ստորև:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ պատվիրատուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտավորությունները Ընկերության նկատմամբ, և այն առաջանում է հիմնականում պատվիրատուներից ստացման ենթակա դեբիտորական պարտքերից: Ընկերությունը չի պահանջում գրավ ֆինանսական ակտիվների գծով: Պարտավորությունների կատարման գծով ռիսկերի գնահատումներ իրականացվում են որոշակի սահմանները գերազանցող գումարներ պահանջող պայմանագրային կողմերի համար, բացառությամբ կապակցված կողմերի:

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը: Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը.

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.	2022թ.
Տրամադրված վարկեր և փոխառություններ		
Տրամադրված վարկեր և փոխառություններ	8,550,326	8,820,643
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր		
Դեբիտորական պարտքեր, զուտ	296,782	207,627
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
Ցպահանջ մնացորդներ բանկում	57,204	1,053
Կանխիկ՝ դրամարկղում	10,636	5,028
Պարտքային ռիսկի ընդհանուր առավելագույն ազդեցությունը	8,914,948	9,034,351

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Պարտքային ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը հիմնականում կախված է յուրաքանչյուր պատվիրատուի առանձնահատկություններից: Այնուամենայնիվ, ղեկավարությունը դիտարկում է նաև պատվիրատուների բազայի կառուցվածքը, ներառյալ այդ պատվիրատուների արդյունաբերության ճյուղերի ու երկրների դեֆոլտի ռիսկը, քանի որ այս գործոնները կարող են ազդեցություն ունենալ պարտքային ռիսկի վրա, հատկապես ներկայիս տնտեսական պայմաններում:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը՝ ըստ աշխարհագրական տարածաշրջանների:

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.	2022թ.
Տեղական	296,782	207,627
Արտերկիր	-	-
	296,782	207,627

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ կազմակերպությունը կարող է ունենալ դժվարություններ իր ֆինանսական պարտավորությունների կատարման ժամանակ: Իրացվելիության ռիսկը կառավարվում է ղեկավարության կողմից ամենօրյա հիմունքով:

Որպես կանոն, Ընկերությունը ապահովում է ցպահանջ դրամական միջոցների այնպիսի չափի առկայություն, որը բավարար կլինի ակնկալվող գործառնական ծախսերը 60 օրվա ընթացքում ծածկելու համար՝ ներառյալ ֆինանսական պարտականությունների սպասարկման ծախսերը: Այս պարագայում հաշվի չի առնվում առանձնահատուկ հանգամանքների հնարավոր ազդեցությունը, որոնք հնարավոր չէ կանխատեսել, օրինակ՝ բնական աղետները:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային ռիսկին ենթարկվածության և տրամադրված փոխառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների վերաբերյալ:

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.		2022թ.	
	Համախառն արժեք	Ձևավորված պահուստ	Համախառն արժեք	Ձևավորված պահուստ
Տրված փոխառություններ	8,574,444	(24,118)	8,820,643	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	303,272	(6,490)	218,766	(11,139)
Դրամական միջոցներ	67,840	-	6,081	-
	8,945,556	(30,608)	9,045,490	(11,139)

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը բաղկացած է երկու տեսակի ռիսկերից՝ ա) տոկոսադրույքի և բ) արտարժույթի փոխարժեքի ռիսկերից: Շուկայական ռիսկի ներգործությանը ենթարկված ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, տրամադրված փոխառությունները, առևտրային դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը:

ա) տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքի տատանումների ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքի փոփոխության հետևանքով:

Ընկերությունը չունի պաշտոնական քաղաքականություն և ընթացակարգեր տոկոսադրույքների ռիսկերի կառավարման համար, քանի որ ընկերությունը չունի լողացող տոկոսադրույքներով փոխառու միջոցներ ղեկավարությունը այդ ռիսկը համարում է աննշան Ընկերության բիզնեսի համար:

բ) արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքի տատանումների ռիսկն է արտարժույթների փոխարժեքի փոփոխության հետևանքով:

Ընկերությունը ենթակա է արտարժույթային ռիսկի՝ ֆունկցիոնալ արժույթի և վաճառքների, գնումների և փոխառությունների արժույթների անհամապատասխանության հետևանքով:

Արժույթային ռիսկի գծով ղեկավարությունը սահմանում է սահմանաչափեր ռիսկերի նկատմամբ խոցելիության մակարդակի համար՝ ըստ արժույթի և ընդհանուր առմամբ: Դիրքերը վերահսկվում են ամսական հիմունքով: Ստորև ներկայացված աղյուսակում ամփոփված է արտարժույթի փոխարժեքի ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

	2023թ.		
	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի
<i>(հազար դրամ)</i>			
Տրված փոխառություններ	7,955,701	-	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	-	-
Դրամական միջոցներ	-	-	-
Վարկեր և փոխառություններ	(8,524,734)	-	(99,189)
	(569,033)	-	(99,189)
	2022թ.		
	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի
<i>(հազար դրամ)</i>			
Տրված փոխառություններ	5,975,232	-	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	-	-
Դրամական միջոցներ	-	-	-
Վարկեր և փոխառություններ	(8,287,899)	-	(113,711)
	(2,312,667)	-	(113,711)

21. Պայմանականություններ

Գործարար միջավայր

Մաքսային օրենսդրությունը պարբերաբար տարբեր մեկնաբանությունների և փոփոխությունների առարկա է հանդիսանում: Ընկերությունը գտնում է, որ համապատասխան պետական կարգավորող մարմինների կողմից մեկնաբանությունները կարող են ազդել Ընկերությունը գործարքների և գործունեության վրա: Հարկային

մարմինները կարող են ավելի խիստ դիրքորոշում ընդունել օրենսդրության մեկնաբանությունների և գնահատման գծով, որի արդյունքում հնարավոր է, որ այն գործարքների և գործունեության հարկային հաշվառման նկատմամբ վերաբերմունքը փոխվի, որոնց նախկինում հարկային մարմինները չէին անդրադարձել: Որպես այդպիսին լրացուցիչ հարկերը, տույժերը և տուգանքները կարող են հարկային մարմինների կողմից հաշվարկվել: Ընկերությունը գտնում է, որ 2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը պատշաճ կերպով էր կատարում համապատասխան օրենքների պահանջները և Ընկերության հարկային, արժույթային և մաքսային դրությունը կայուն է:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը, բացառությամբ տրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվությանն պարտադիր ապահովագրությունից իր ակտիվների, գործունեության ընդհատման կամ երրորդ կողմերի պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքի կամ գործառնությունների պատահարներից հասցված վնասից ապահովագրություն չունի:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային, արժույթային և մաքսային օրենսդրությունը պարբերաբար տարբեր մեկնաբանությունների և փոփոխությունների առարկա է հանդիսանում: Ընկերությունը գտնում է, որ համապատասխան պետական կարգավորող մարմինների կողմից մեկնաբանությունները կարող են ազդել Ընկերության գործարքների և գործունեության վրա: Հարկային մարմինները կարող են ավելի խիստ դիրքորոշում ընդունել օրենսդրության մեկնաբանությունների և գնահատման գծով, որի արդյունքում հնարավոր է , որ այն գործարքների և գործունեության

հարկային հաշվառման նկատմամբ վերաբերմունքը փոխվի, որոնց նախկինում հարկային մարմինները չէին անդրադարձել: Որպես այդպիսին լրացուցիչ հարկերը, տույժերը և տուգանքները կարող են հարկային մարմինների կողմից հաշվարկվել:

Ընկերությունը գտնում է, որ 2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը պատշաճ կերպով էր կատարում համապատասխան օրենքների պահանջները և Ընկերության հարկային, արժույթային և մաքսային դրությունը կայուն է:

Դատական վարույթներ

Ընկերությունը ներգրավված չէ այնպիսի խոշոր դատական վարույթներում, որոնք կարող են եական ազդեցություն ունենալ իր ֆինանսական վիճակի վրա:

22. Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Վերահսկողություն

Ընկերության վերահսկող է հանդիսանում նրա միակ բաժնետերը՝ «ՏԵԶՍ» ՓԲԸ: Ստորև ներկայացված են կապակցված կողմերի հետ գործարքները և մնացորդները:

(հազար դրամ)	2023թ.	2022թ.
Տրված փոխառություններ	-	104,244
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	900
	2023թ.	2022թ.
Վարձակալության ծախսեր	9,200	9,200
Աշխատավարձ	20,859	6,953

23. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո Ընկերությունը հայտարարագրել է միջանկյալ շահաբաժիններ՝ Ընկերության միակ բաժնետիրոջը 390,714 հազ. ՀՀ դրամի չափով, որոնք ամբողջովին վճարվել են 2024թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ: